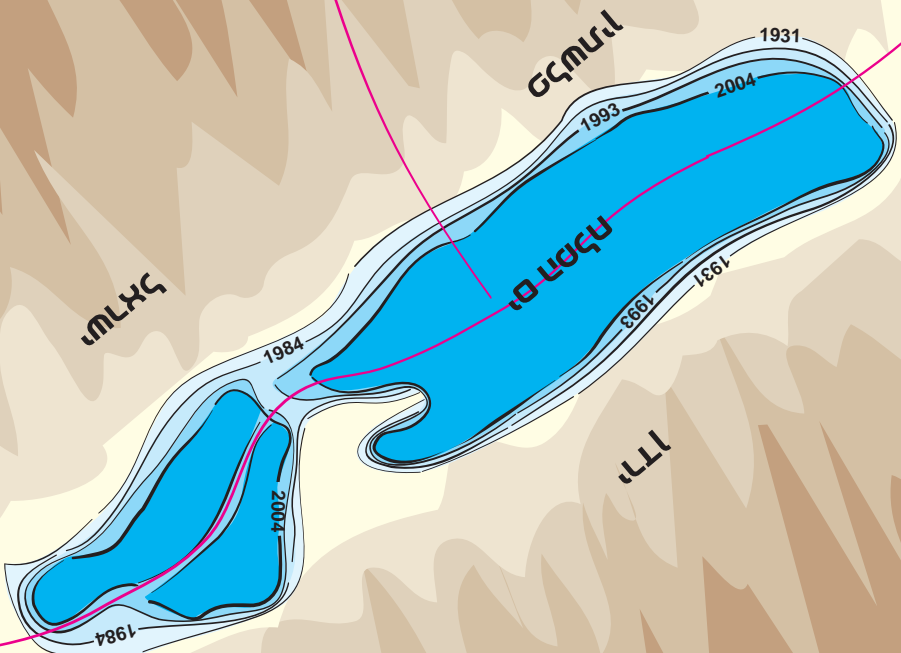

יש עתיד לים המלחה?

ישראלים, ירדנים, פלשתינאים, ואירופאים עובדים
ביחד למציאת פתרון לטווח ארוך

www.deadseaproject.org

שותפים

המכון האוסטרי למחקר
וינה, אוסטריה
ARC Seibersdorf Research GmbH
Kramergasse 1
A-1010 Wien Austria
Phone: +43 (0) 50550-0
Fax: +43 (0) 2254-74 0 60
E-mail: rudolf.orthofer@arcs.ac.at

מכון הערבה ללימודי הסביבה
קירוצי קטורה, ישראל
The Arava Institute for
Environmental Studies
Kibbutz Ketura
DN Elliot, 88840 Israel
Tel: +972-(0)8-6356694
Fax: +972-(0)8-6356634
E-mail: Clive@arava.org

המכון למחקר יינותי, ירושלים
בית לחם, השרות הפלשתינאית
Applied Research Institute -
Jerusalem (ARU)
Carrias Street
P.O. Box 860
Bethlehem Palestine
Tel: +972-(0)2 2741889
Fax: +972-(0)2 2776966
E-mail: khaldoun@arij.org

מכון קונסולט
עמון, ירדן
ECO Consult Office
Smeisani, P.O. Box 941400
Amman 11194 Jordan
Tel +962-6-569-9769
Fax: +962-6-569-7264
E-mail: Adi.Afaneh@ECO Consult.io

אוניברסיטת ניוקאסל
ניוקאסל, בריטניה
University of Newcastle
Newcastle upon Tyne
NE1 7RU United Kingdom
Telephone: 0191 222 5290
Fax: 0191 222 7566
E-mail: j.trotter@ncl.ac.uk

בנימון

מכון למחקר אגרונגיה, סביבה ופיתוח בר קיימא
האיחוד האירופי

מטריטי פיתוח

השלב השני במחקר מתבסס על בחינת מטריטי פיתוח לעתיד
קיומו של אגן ים המלחה.
תהליך זה נעשה באמצעות סינתזה של כל התנאים הקיימים,
ניתוח תמות המצב והאירופיארציה של המשלכות הטבעיות עם
אלו החברתיות, והגדרת אסטרטגיות לפיתוח עתיד.

על בסיס המסקנות שהושגו מניתוח המידע יכול צוות המחקר
לשקול מנון אלטרנטיביות לניהול משק המים באופן שונה מזה
הנכחי. באלטרנטיבות יכללו שיקולים שונים בכלל זה צורכי המים
של ההתיישבות באזור, תנשיית התיירות, צפי ליישום טכנולוגיות
הפקה ושמיטות במים ונמון, צורכי המים של המשרכות האקולוגיות.

שיתוף פעולה במחקר חופה גבולות

מטרת פרויקט ים המלחה להשיג ידע אשר ישמש לפיתוח עתיד
של קיימות באזור. תכנון לקיימות במהותו מכיר בחלקה של
ההתיישבות באגן ים המלחה אך עם זאת מכטיה זיהרות ומחשבה
בפיתוח התיירות, התעשייה והחקלאות באזור.

רוצה ללמוד עוד?
רוצה ללמוד עוד על ים המלחה ופרויקט המחקר? בקור/י באתר
הבית שלנו www.deadseaproject.org

ראתר בתמונה מצייג את קו המים ב 1984, עתה ניתן בקושי לראות את קו החוף.

מחקר במבט כולל

הגישה המנוחה במרוויקט שואמת לבסס מבט כולל על מערך ניהול המים הנוכחי והמרחות המניעים אותו: אוכלוסייה, כלכלה, מדיניות, תרבות וערכים. על מנת להשיג הערכה זו צוות המחקר מורכב ממומחים לתחומים שונים בכלכלה הידרולוגיה, סוציולוגיה, גיאוגרפיה, לימוד מערכות, הנדסה, וכלכלה. צוות רב תחומי זה ישלב את הידע והמסקנות מהתחומים השונים לכדי מסגרת אחת כוללת.

בשלב הראשון במחקר נסוד אוסף מידע אמין ומתואם מישראל, ורדו והרשות הפלשתיתניאית. בשלב זה נאספים נתונים מעשרות מחקרים שהתבצעו באזור לאורך השנים. המידע מתייחס לכלל המרכיבים המשפיעים על משק המים האזורי, ביניהם המרכיבים הפיזיים, הכלכליים, החברתיים והסביבתיים. כל המידע הנאסף עובר תהליך של הרמוניזציה לשם השוואת הנתונים משלוש הישויות השכנות בכדי לאפשר ניתוח והערכה של מצב ים המלח בכללותו.

מדוע ים המלח חשוב כל כך?

לכד סהריותו תופעת טבע ייחודית ים המלח הוא אתר מורשת בינלאומי טבעי. סביבה ותרבות. אגו ים המלח הוא המקור לכמה מהתרבויות המתמשכות העתיקות בעולם ולאיסלאם. קדושים ליהדות, לצפרות ולאיסלאם. כיום מתגוררים ומתפרנסים באגן ים המלח אלפי תושבים מישראל, ירדן והרשות הפלשתיתניאית והוא מהווה מוקד משיכה לרבבות תיירים מכל העולם.

אגן ים המלח הוא גם סביבה טבעית ייחודית לחיות בר וצבתי נדיר למאות מינים של צמחים. זאת בנוסף לכ-90 מינים של ציפורים נודדות, אשר בחלקם, מצויים בסכנת הכחדה.

ים המלח מהווה מוקד משיכה לתיירות

מחקר לעתיד טוב יותר

בפברואר 2003 הושק מרוויקט מחקר בו 3 שנים במישור האזרחי האירופי. מטרת המחקר לתכנן אסטרטגיות בנות קיימא לניהול משאבי המים באגן ים המלח. מחקר זה מציע הזדמנות נדירה ללחון את עתידו של ים המלח ממסמקטיבה המאחדת את אגן ההיקוות כולו ולא רק צד אחד שלו.

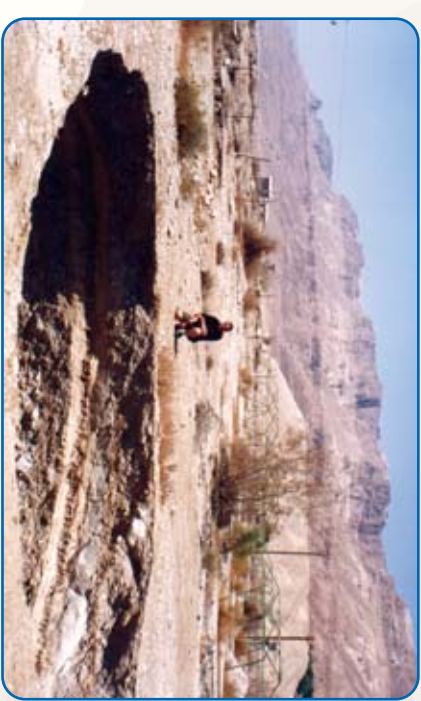
פרויקט זה הוא פרי שותפות בין יציגי הנמים השוכנים באגן ים המלח לחופי של הים. יחדיו מצפים החוקרים לאסוף מידע פיזי, כלכלי וחברתי ולהציגי אפשרויות לעתיד טוב יותר.

הפרויקט משלב יחדיו צוות מחקר מישראל - ממכון הערכה ללימודי הסביבה AIES, מהרשות הפלשתיתניאית - ARU המכון למחקר יישומי ירושלים, ומירדן Eco Consult - חברת ייעוץ סביבתי מהמובילות בירדן וכן שותפים מאוסטרליה ובריטניה. הצוות עובד יחדיו על מכלול המרכיבים במחקר בכלל זה אוסף נתונים וניתוח המערכת הכוללת של ים המלח.

מה קורה לים המלח?

ב-20 השנים אחרונות התכווצו פניו ים המלח בכ- 30% ומפלט המים יורד בכמות מדי שנה. לחופי המערבי של ים המלח מופיעים בולענים - בורות ענק הנוצרים מקריסת הקרקע באופן מתאומי ובוולעים כל מה שמעלה הים. הבולענים מופיעים בגדלים שונים, ללא כל התראה, תחת כבישים, מבנים, שדות חקלאיים, ושמורות טבע. גם בצידו המזרחי של ים המלח ניכרת השפעה שלילית לירידת פני הים.

התדרדרות זו במצבו של ים המלח קשורה באופן ישיר לניהול לקוי של משאב המים באזורינו.

בולענים המופיעים לאורך הגדר המערבית של ים המלח

מדוע זה קורה?

הסיבה לירידת פני ים המלח ידועה זה מכבר: ירידה מתמדת בכמות המים הזורמים לימה מהירדן וממקורות נוספים כגון מעיינות ונחלים אחרים. הגידול המהיר באוכלוסייה באזורינו הביא לגידול בביקוש למים מתוקים ולהפניית המים שבעבר זרמו לים המלח, למטרות אחרות. הפגיעה היא איפה תוצאה ישירה של ניהול ומדיניות של המדינות השוכנות לחופי של ים המלח.

